

ligere Skridt for at tilvejebringe fuld Ro, saafremt Loven skulde fyldestgøre sin Bestemmelse. Grunden til, at der krævedes yderligere Skridt, var den, at forskellige andre Banker stod paa svage Fødder, og at der frygtedes Panik, der kunde bringe en Katastrofe i Landet i vidt Omfang. De Banker, der her var Tale om, var for det første Laanekassen i København. Jeg skal ikke komme ret dybt ind paa de forskellige Bankers Forhold, idet jeg ganske kan henvide dels til den Beretning, Finansministeriet rundtsendte til de Herrer, og som er Bankkomiteens Indberetning til Finansministeriet, og dels til Motiverne til dette Lovforslag. Laanekassen havde udviklet sig langt ud over sin Bestemmelse, og der frygtedes et stort Run fra dens Sparere paa den, saaledes at den vilde være ganske ude af Stand til at modstaa det. Den maatte derfor optage et Laan i Nationalbanken mod Sikkerhed, og Nationalbanken henvendte sig til Bankkomiteen med Forespørgsel om, hvorvidt dette Laan kunde anses for statsgaranteret. Finansministeren besvarede denne Forespørgsel saaledes, at Statens Repræsentanter i Komiteen kunde garantere Nationalbanken for det Laan, den havde ydet, og for eventuelle senere Laan.

Imidlertid viste det sig hurtigt, at Katastrofen ved Laanekassen formodentlig vilde faa et større Omfang; derfor udvidedes Garantien med Finansministerens Samtykke til at gaa ud over Laanet til Nationalbanken, og Garantien præciseredes nærmere saaledes, at de 5 Hovedbanker garanterede Laanekassens Indskydere i to Aar, saaledes at Hovedbankerne fik Rekurs til Bankkomiteen, altsaa til Statsgarantien.

Dette var Forholdene i København. Men ogsaa i Provinserne viste der sig at være et stærkt Run enkelte Steder. Jeg skal nævne Nibe Bank først, idet det var den Bank, der først meldte sig med sine Ulykker til Finansministeren, i Midten af Februar Maaned indfandt Direktøren for Nibe Bank sig hos Finansministeren og forklarede, at Nibe Bank var saaledes stillet, at den havde et Sparekasseindskud paa $\frac{1}{2}$ Mill., Aktiekapital og Reservefond var gaaede tabt, og der var et Underskud paa 1 Mill. Kr., og at Banken umulig kunde møde nogen som helst Fordring. En af Indskyderne i Nibe Bank var Løgstør Bank, der havde en Fordring paa ca. 500,000 Kr., saa at hvis Nibe Bank ikke kunde bestaa, vilde Løgstør Bank gaa med det samme. Fredericia Bank viste sig ligeledes at staa paa svage Fødder, idet den

havde fælles Direktion med Sparekassen og skyldte Sparekassen et betydeligt Beløb, jeg tror tre—fire Hundrede Tusinde Kroner. Dens Aktiekapital og Reservefond var ligeledes gaaede tabt, og den havde et Underskud paa 800,000 Kr.

Finansministeren mente, at disse sørgelige Omstændigheder, som kunde bringe en Katastrofe og Panik i vide Kredse, maatte afværges, og han handlede da, som han under disse Omstændigheder mente, han burde, og det blev vedtaget, at Landmandsbanken skulde garantere for disse Banker med Rekurs til Bankkomiteen. Komiteen overtog Garantien paa forskellige Tidspunkter: for Nibe Banks Vedkommende den 24. Februar, for Fredericia Banks Vedkommende, hvor Forholdene stadig gav Anledning til Overvejelser, fra den 28. Februar, dog saaledes, at den endelige Form for denne Garanti først blev ordnet den 27. Maj. Disse Arrangementer hvilede væsentlig paa mundtlige Aftaler med Finansministeren. Det ønskedes naturligvis, at det blev fikseret nærmere ved en skriftlig Resolution fra Ministeren, og denne blev saa af ham afgiven den 10. Marts.

Disse Foranstaltninger, som Finansministeren saaledes har truffet, har han selvfølgelig truffet under Forbehold af Lovgivningsmagtens senere Sanktion. Ved Overvejelsen af, hvorledes Finansministeren skulde stille sig overfor disse Ulykker, som truede med at antage et større Omfang, frembød der sig for Finansministeren to Veje. Den ene var naturligvis at søge Lovgivningsmagtens Sanktion saa hurtigt som muligt, og den anden var at handle paa eget Initiativ og straks. Den første Vej havde for Finansministeren den Ulempe, at den vilde tage nogen Tid, skønt ganske vist ikke saa lang Tid som ordinært, da man maaske kan gaa ud fra, at et saadant Lovforslag vilde blive behandlet hurtigere. Men selv ved en hurtig Behandling var der den Skavank, at den utvivlsomt vilde øge den almindelige Uro straks.

Den anden Vej, Finansministeren kunde gaa, var altsaa at afværge Katastrofen ved energisk Indskriden under Tillid til, at Lovgivningsmagten senere vilde sanktionere det. Spørger man, med hvilken Berettigelse Finansministeren kunde handle straks, vil jeg sige, at Finansministeren som bekendt saavel i Pressen baade i København og i hele Landet som i Rigsdagen, baade i Folketinget og i Lands-
tinget, og alle Vegne modtog fortjent Ros